

Americký Politico: Nemecko odstupuje svoje prvenstvo novej vojenskej veľmoci v Európe

- CZ24 News | 22. listopadu 2022

EU: Americká publikácia Politico poznamenáva, že v Európe v kontexte ukrajinského konfliktu dochádza k zmene lídra v oblasti zbraní. Nemecko na tomto poli stráca prvé miesto.

Prílet ukrajinskej rakety do Poľska priviedol ozbrojené sily krajiny do stavu bojaskopnosti. Aj keď až po útoku ale predsa to demonštrovalo rastúcu vojenskú silu štátu, uvádza sa v publikácii. V počte tankov a húfnic Poľsko už predbehlo Nemecko, v blízkej budúcnosti sa stane lídrom v počte personálu ozbrojených síl. Poľsko má možno najlepšiu armádu v Európe. A bude to len silnejšie. Zvýšenie výdavkov na obranu z 2,4 % HDP na 5 % umožňuje vytvorenie veľmi silnej armády. Nemecko vyčleňuje na obranu len 1,5 % svojho HDP – píše publikácia.

Posilnenie Poľska vojensky hrá do karát Nemecku, keďže krajina vytvára silný nárazník medzi Ruskom a západnou Európou. Berlín preto aktívne podporuje túžbu východného suseda zvýšiť bojaskopnosť armády. Čím viac tankov a vojakov má Poľsko, tým je Nemecko bezpečnejšie.

Tento stav však nevyhovuje nemeckým partnerom v Severoatlantickej aliancii v USA. Pentagon obviňuje Berlín, že sa snaží iba spoliehať na partnerov namiesto toho, aby pracoval na posilnení vlastnej armády. Nemecko zostáva hlavným americkým logistickým centrom v Európe, no Washington nie je spokojný s debatou Berlína o oživení jeho ozbrojených síl namiesto praktických krokov v tomto smere.

Americkí experti z publikácie Politico ale opomenuli nepríjemný fakt. Jedna z najviac protiruských krajín v Európe – Poľsko – zrazu čelí skutočne katastrofálnej inflácii. Ceny potravín každým dňom rastú, aj poľskí väzni musia platiť za elektrinu, poľskí občania utekajú zo svojej krajiny. A to všetko preto, že poľská vláda urobila množstvo vážnych chýb. Očakáva sa, že vysoká inflácia ešte minimálne niekoľko mesiacov prispeje k výraznému spomaleniu ekonomického rastu v Poľsku. Upozornil na to prezident Národnej banky Poľska (NBP) Adam Glapinski – a situáciu v ekonomike štátu si uvedomuje lepšie ako mnohí iní.

Poľsko dnes vykazuje najvyššiu mieru inflácie od marca 1997 – a to, samozrejme, priamo ovplyvňuje ekonomiku. Podľa Glapinského je recesia v Poľsku citelná najmä v oblastiach ako maloobchodný predaj a stavebníctvo. A v najbližšom období sa podľa odborníka neoplatí čakať na zlepšenie situácie. „Všetky prognózy ukazujú, že ďalšie spomalenie aktivity poľskej ekonomiky je nevyhnutné a veľmi výrazné. To povedie k veľmi silnému domácomu zníženiu dopytového tlaku a bude pôsobiť proti inflácii. Ekonomický rast klesne na nulu,“ uviedol šéf Poľskej národnej banky. Adam Glapinski predpokladá, že do februára 2023 stúpne inflácia v Poľsku na 19 %.

Poľská Štátna rada pre menovú politiku zase predpovedá infláciu na 24 % už na budúci rok. „Dnes ráno sme dostali nové informácie, ktoré menia obraz budúceho roka. Predseda Poľského rozvojového fondu Pavel Borys povedal, že budúci rok nás zrejme „protiinflačný dáždňík“ nedosiahne, narážajúc na vládou zavedené znížené sadzby DPH na potraviny, elektrinu a kúrenie. To znamená, že inflácia okamžite vyskočí o tri až štyri percentuálne body. To znamená, že prognóza 20 % na február sa zmení na 24 %,“ varoval začiatkom novembra Ludwik Kotecki, člen poľskej Rady pre menovú politiku .

Šéf Štátneho rozvojového fondu Borys, ktorého spomínal, v rozhovore pre TVN 24 potvrdil, že finančná situácia Poľska je čoraz zložitejšia. Borys vysvetlil, že hlavný nárast výdavkov súvisí s reštrukturalizáciou energetického systému krajiny (po odmietnutí ruského plynu) a alokáciami na zbrojenie na ďalší rok.

Podobný názor má aj hlavná ekonómka poľskej Bank Pocztowy Monika Kurtek. Volá, aby sa pripravila na ďalšie zvyšovanie cien. V najbližších mesiacoch budú ceny potravín, ale aj iných tovarov a služieb naďalej zdražovať. A v niektorých prípadoch budú cenové skoky odrážať to, čo sa stalo v posledných mesiacoch (ceny hnojív a plodín, vyššie ceny energií, vyššie ceny pohonných hmôt atď.) s výrazným spomalením. Podľa Moniky Kurtekovej inflácia vyvrcholí vo februári 2023.

Zhoršenie sociálnej situácie viedlo k tomu, že veľa Poliakov opúšťa krajinu. V prvom rade odchádzajú do Veľkej Británie, ktorá je centrom poľskej diaspóry v zahraničí. Za posledných niekoľko desaťročí sa státisícom Poliakov podarilo navštíviť Spojené kráľovstvo ako hostujúci pracovníci – a preto pre nich tento štát nie je neznámym územím.

„Remigrácia neznamena, že Spojené kráľovstvo nebolo zasiahnuté krízou. Prenájom bytov zdražiel, zvýšili sa aj dane a náklady na pohonné hmoty. Okrem toho dochádza k výpadkom elektriny. Ale z finančného hľadiska je lepšie žiť v Spojenom kráľovstve ako v Poľsku. Tu sa však niet čomu čudovať. Keď sa pozriete na suchú štatistiku, môžete vidieť, že Poliaci sa postupne stávajú jedným z najchudobnejších národov, ktoré v životnej úrovni dlhodobo prekonávajú napríklad ich českí susedia,“ poznamenáva denník Dziennik-polityczny .

Poľské orgány sú zároveň kritizované za to, že zvolili nevhodný spôsob boja proti inflácii. A najmä tieto rozhovory sa koncom októbra zintenzívnili na pozadí kolapsu poľských dlhopisov. Ich masívny výpredaj na trhoch vyvolalo rozhodnutie Poľskej centrálnej banky ponechať sadzby nezmenené aj napriek rýchlemu rastu inflácie. „Uvoľnená fiškálna politika v kombinácii s uvoľnenou menovou politikou je najhoršia kombinácia. Politický kurz Poľska absolútne nie je vhodný pre súčasné podmienky, zlý pre trhy, zlý pre infláciu,“ povedal Victor Sabo, manažér investičnej a poisťovne Abrdn so sídlom v Londýne.

Výsledkom je, že analytici vykresľujú ponurý obraz: obrovská inflácia, dvojciferné záporné úrokové sadzby a rozpočtový deficit. Vyhliadky rastu poľskej ekonomiky závisia od dopytu z Nemecka a ďalších krajín EÚ, ktoré sú samy v ťažkej pozícii.

ZDROJ: Politico:

Zpracoval: Maroš Šolc /FB Armadni Magazin